

VRBANO VIII.

PONT. OPT. MAX.

NICOLAUS ÆMILIUS TONIUS

Seminarij Romani Clericus.

FELICITATEM.

VAM de Beato
Iuone pauperum
Aduocato habui
Orationem, Tuo
tantum in no-
mine decet ap-
parere B. P. qui Vicaria, quam sus-
tines Numinis maiestate, susten-
tas Generis humani paupertatem.
Cum enim omnes egeamus Glo-
ria Dei, quæ vera opulentia est,
non nisi, Te referante, huius glo-
riæ ærarium patet, adeoq. per Te
diuites, diuinæq. compotes libe-
ralitatis sumus. Tuum videlicet
ad Solem spectat mortalium, &

A 2 no.

noctem pellere, & diem parere:
quem dum imitatur, exprimitq.
eximio in pauperes amore Emi-
nentissimus Cardinalis Franciscus
Barberinus, re vera Sol iste Tuus,
aliusq; & idem est. Reuerenter er-
go Beatissimis aduoluo pedibus,
laudesq; quas in Iuone suspexi, in
Te, Tuisq. veneror. Deterruit me
quidem ab hoc litterario grati ani-
mi monumento singularis sapien-
tia, qua reliquis emines, sed ani-
mos dedere insignia, & innumera
beneficia, quibus hæc Tua penè
diuina beneficentia, & incredibi-
lis eiusdem Eminentis: Cardinalis
Francisci beneuolentia, me, meosq,
omnes exornarunt: vt planè pec-
carem, nisi auderem ad Solem
Barberinum accedere. Iure quip-
pe suo accedit ad Solem quisquis
lucem accipit à Sole.

ORA-

ORATIO

Paupertas vicaria diuinitatis est; & lusu quodam omnipotentix, Pauperes, loco Numisio habentur (Eminentiss. PP.) quod enim nec auderet purpura, nec solium sibi arrogaret; id liberaliter

Paupertati attribuit Deus, ut quidquid illi beneficiorum qua auctoritate, qua patrocinio, qua liberalitate impenditur, Numisio censeatur impensum. Quamobrem, nec ab huius

A 3 maie-

maiestate confessus alienum, nec ingratum erit pietati, si hodierna die virum sanctissimum IVONEM laudaturus, nominauero Pauperum Aduocatum, & tum allato exemplo Diuinitatis, tum indicatis rebus ab eodem mirabiliter gestis, breuiter ostendero, non posse hanc pulcherrimam lucem nobiliore radio mortalibus commendari.

Primaria creditur prouidentiae consuetudo, summa imis aequare, & diuisa magnitudine nihil insolens pati, nihil tumidum, nihil superfluum: vt mortales more syderum, quae nunquam de dignitate contendunt, vnicum Diuinitatis Solem adorent. Sed hanc Prouidentiae consuetudinem contemnerunt Arrogantia, quae architectante scelere, superbiae molem excitauit, & cupida potentiae cepit augere diuitias, quibus plerumq. potentia nititur, vt hoc veluti opum torrente obruta, reliquorum mortalium fortuna concideret, & supplex manus daret: eò magis ludibrijs obnoxia, quò magis diuitijs nudata: Hinc praua cogitatio in hominum, etiam sapientum mentibus grassata fuit, Paupertatem spectare ad infelicitatem: Pauperes naturae vel laesae, vel laedentis reos viuere irato Caelo: & meri-

tò.

8
tò communis opulentiz patrimonio mulctari,
sola ærumnarum dote cumulatos.

Verum paupertati subsidium Deus tulit,
nec modo testatus est diuinæ, aut gloriæ, aut
ignominiz adiungi, quidquid decoris, aut
dedecoris in pauperes cadit; Sed etiam in ter-
ras demisit verbum, ve pauperis ore, habituq.
confortio pauperum fruere; Diuinumq.
Spiritu Orbis affudit: vt esset, atque nuncu-
paretur Pauperum pater, & aduocatus. Adco
reuerenter providentia, vel infimos morta-
lium complectitur. Hinc intelligitis quam
honestum sit I V O N I cognomentum, quo
gloriatur Deus.

Iam verò libet indicare admiranda opera,
quibus defensæ ab I V O N E Paupertatis stu-
dium diuinitus, & comprobatum, & nobili-
tatum est, atque hæc tot, ac tam præclara vi-
dentur, vt audeam affirmare, non minus prodi-
gijs, quàm momentis I V O N I vitam constare:
nec aliud esse Pauperum Aduocatum, quàm
Thaumaturgum Generis Humani. Hunc ego
appello Solem, qui non semel erubuit ab
I V O N E se vinci: quoniam I V O, nube mo-
destiz contextus longè illustrius, atque vtilius
Orbi terrarum affulsit, quam Sol nitida lumi-
nis

nis pompa phaleratus ; Neque mirari debetis,
 nam Sol tantummodo diei ; hic etiam nocti
 præfuit, ac profuit : quid autem est paupertas,
 opinione hominum, quàm nox Terrarum ?
 Appello elementa, quæ IVO NIS imperio
 subiecta, latè didicere custodem paupertatis
 dexteram, esse arbitram naturæ ; & dominam
 elementorum . Vos etiam interrogo, vos in-
 quam, ò morborum iufanda genera, furiarum
 horrenda monstra, Tartari agmina execran-
 da, quis vestra debilitavit venena ? quis com-
 pressit iras ? quis fregit audaciam ? quis fuga-
 vit ? quis perdidit, nisi vindex IVO paupertatis ?
 Audeo ne dicere ? An genus omnipotentis
 tiæ est, pauperes ab iniurijs, & iniusticia vindicare ?
 Dies me deficeret, si vellem omnia enu-
 merare, illud vnum asserere, sine mendacio li-
 cet : omnium rerum, quas ab orbe condito ad-
 mirata est natura, fuisse aliquod ab IVO NE
 exhibitum specimen . Quid quæso mortalium
 animos, & naturæ acies magis perstrinxit
 quàm antiquum illud fugientis Pharaonem
 Gentis Hebrææ, Duce Moyse, spectaculum,
 cum Aqua, diuiso amne, semitam fecit fugæ ?
 At IVO cum enorme flumen indocili gurgite
 exundaret, viamque intercluderet, dece-
 dere,

dere, & iure, & loco iussit, semitamque cuncti aperire, quasi novus esset Moyses, qui diutum licentiæ pauperes subtraheret. Quid magis commouit orbem terrarum, quam ignis ille, quem de Cœlo accendit Elias? nescio quid IVO (si fas dicere) maius præstitit. Non accendit ignem, sed accensum iussit abire. Et ne longius excurrat Oratio. Idem IVO NI attribuitur Elogium, quod Christo inditum fuit. IVO NIS beneficio, audiendi, videndi, incedendi, aliarumque corporis actionum vires reparabantur. Tam gratiosa, est apud Deum paupertas, ut qui se illius patronum profiteatur, habeat quodammodo communem cum Deo potentiam. Vultis aliquid admirabilius? stetit IVO NIS in conspectu opem rogaturus specie mendicus, re vera superum Princeps, informis vultu, habitu lacer, ærumnosus corpore, ac velut obsessus doloribus squalebat, pallebat, trepidabat. Commouetur, atque concutitur hoc tristi aspectu vir suapte sponte commiserationi obnoxius. Quid plura? ruit in amplexus, & quem hominem calamitosum arbitrabatur, iubet vna mensæ accumbere. Fit commercium Epularum: Sed ecce mensa vertitur in stuporis Orche-

chestram . Squalor ille abijt in venustatem :
 illa imago calamitatis migrat in iucunditatis
 exemplar : nox illa sordium parit pulcritu-
 dinis diem : frons pauida immortalitatis de-
 licijs imbuitur : & corpus deleta morborum
 nube, radiorum turbine, ac fulgurantis tempe-
 state splendoris iactatur ad voluptatem ; De-
 nique illa mendici species ingrata conforma-
 tur admirabili Metamorphosi in eam diuinæ
 lacis eximiam figuram quam olim Christus in
 Monte Thabor exhibuit ; vt nullum diuinæ,
 siue potentix, siue felicitatis prodigium omit-
 teretur in exornando IVOÑE, qui nullum opis
 humanæ præsidium omittebat in paupertate
 subleuanda . Et par erat eadem cum Moyse &
 Elia scena beatitatis saltem spectando eum
 condecorari, qui eundem cum Moyse & Elia
 potentix gestum fecerat . Meritò igitur defen-
 siæ paupertatis nomine gloriatur IVO ; Cum
 enim tot documentis sese tuendum, ornand-
 dum, admirandumque in pauperibus Deus
 præbeat, nihil aliud est, Pauperum quam Dei
 Aduocatus .

L A V S D E O .

